

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/124/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210490
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210490.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpenému Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/185/2012-43 zo dňa 17.12.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu navrhovateľa, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 125,- eur z titulu majetkovej škody a sumu 440,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobu zamietol, keď vykonaným dokazovaním nebola preukázaná jej dôvodnosť. Žalobca nepreukázal naplnenie atribútov zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučným súdom. Predovšetkým nepreukázal naplnenie primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, a to nesprávny úradný postup. Tvrdenie žalobcu o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom po dobu viac ako 8 mesiacov nebolo pravdivé. Z pripojeného exekučného spisového materiálu bolo jednoznačne preukázané, že k vydaniu poverenia došlo po uplynutí 1 mesiaca a 16 dní. Dôvodom bola potreba predloženia listín, a to rozhodcovského spisového materiálu. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty (v danom prípade nevydanie poverenia v lehote 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora) sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Nerešpektovanie lehôt ustanovených zákonom aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu samo o sebe nemusí znamenať porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. Môže byť významné pri hodnotení, či sa celé konanie skončilo v primeranej lehote. Je potrebné uviesť, že poverenie na vykonanie exekúcie nepredstavuje skončenie konania a uplynutie času v trvaní 1 mesiaca a 16 dní, mohlo byť právne významné pri hodnotení primeranosti celého konania. Žalobca však ani minimálnym spôsobom neodôvodnil zásah do jeho práva prekročením lehoty na vydanie poverenia o 1 mesiac a 16 dní, keďže v žalobe tvrdil nevydanie poverenia po dobu dlhšiu ako 8 mesiacov. Pre záver o zbytočných prietahoch exekučného súdu nestačí len samotné prekročenie 15-dňovej lehoty, ale aj naplnenie ďalších relevantných okolností prípadu. Medzi takéto

okolnosti patrí správanie sa oprávneného, jeho súčinnosť, iné procesné prekážky, vrátane ďalšieho priebehu konania, postupu exekútora a exekučného súdu. Novelizovaná právna úprava ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci od 01.01.2013 explicitne zakotvila už aj požiadavku posúdenia nesprávneho úradného postupu v závislosti od výsledkov právoplatných rozhodnutí označených súdov alebo vybavenia sťažnosti na prietahy, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy. Nemožno opomenúť správanie sa samotného žalobcu, vzhľadom na potrebu prihliadania na konkrétne okolnosti prípadu v zmysle vyššie označenej judikatúry súdov. Predovšetkým štát nezodpovedá za správanie sa účastníka konania ako poškodeného. Primeraná rýchlosť konania je jednou z podmienok spravodlivého procesu v širšom zmysle slova. Príliš dlhé konanie ohrozuje jeho účinnosť, pričom pomalá spravodlivosť je považovaná za odmietnutú spravodlivosť. Rýchlosť však neznamená prenáhlenosť. Konanie musí byť čo najrýchlejšie, ale tak, aby tým neutrpela jeho kvalita. Rýchlosť konania nesmie ísť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania ostatných základných princípov konania. Je všeobecne známe, že aplikácia komunitárneho práva v oblasti noriem na ochranu spotrebiteľa predstavovala prelomenie predchádzajúcej súdnej praxe aj v oblasti exekučného konania. Osobitne v období pred legislatívnymi zmenami exekučného poriadku, smerujúcimi k úplnej transpozícii smerníc európskeho práva. Žalobca, ktorý poukazoval na zásah do svojich podnikateľských aktivít, práve v ich dôsledku sa stal centrom pozornosti ochrany spotrebiteľa v Slovenskej republike, ako aj na úrovni príslušných orgánov Európskej únie. Podmienky poskytovania úverov, na základe ktorých boli vydávané exekučné tituly predstavujúce rozhodcovské rozsudky, boli kvalifikované ako neprijateľné podmienky. V tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora C-40/08, ktoré zdôrazňuje povinnosť súdu ex offo skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Bolo povinnosťou exekučného súdu postupovať v súlade s právnou úpravou SR a v súlade s judikatúrou komunitárneho práva, v dôsledku čoho objektívne nemohlo dôjsť k dodržaniu zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia. Dodržanie uvedenej zákonom stanovenej lehoty nemohlo byť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti, rešpektovania základných princípov konania. V predmetnom exekučnom konaní došlo k čiastočnému zastaveniu exekúcie. Finálna legislatívna úprava ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov vyňala vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov zo zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia. S poukazom na uvedené výkon práva žalobcu bol aj v rozpore s dobrými mravmi, predstavujúci účelovo vykonštruovaný nárok, obsahujúci nepravdivé tvrdenia. Nemožno prehliadať ani množstvo žalôb rovnakého typu podaných žalobcom na súdoch SR, bez preukázania legitímneho cieľa a hodnotového výkladu práva. Z dôvodu nepreukázania základu nároku zodpovednosti žalovaného za vznik škody nebol daný žiaden dôvod vykonávať ďalšie dokazovanie a zaoberať sa námietkami vo vzťahu k ďalším atribútom zodpovednostného vzťahu, vrátane námietky premlčania. Nebol taktiež dôvod na vydanie medzitýmneho rozsudku, ktorý má svoje opodstatnenie len v prípadoch preukázania základu nároku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namieta, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ namieta, že súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. preto, že sa žalobca bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Možnosť súdu konať v neprítomnosti účastníka je však obmedzená splnením formálnej podmienky spočívajúcej v podaní žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Žalobca podal návrh na zrušenie pojednávania. V tejto žiadosti poukázal na skutočnosti, že súdu boli v žalobe oznámené skutočnosti, pre ktoré sú všetci sudcovia daného okresného súdu vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci. Na základe týchto skutočností mal súd postupovať podľa ust. § 15 O. s. p. a predložiť vec na rozhodnutie predsedovi súdu a ten vzhľadom na ust. § 12 mal vec predložiť na rozhodnutie o jej pridelení inému súdu. Žalobcovi však vôbec nebolo predložené rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyvúčení sudcov okresného súdu. Bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia bola možnosť obrany voči prejednaniu veci pred zákonným sudcom odňatá a celkom zmarená. Súd tým, že prejednal vec

v neprítomnosti žalobcu, odňal mu možnosť konať pred súdom. Poukazuje na znenie ust. § 15 O. s. p. Pokiaľ sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu a v konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. Žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Žalobca sa nemal možnosť vyjadriť k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. V konkrétnostiach napríklad žalobca uvádza, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že žalobcom tvrdený nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prietahy v konaní a nerozhodol o návrhu žalobcu v zákonnej lehote. Nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nie len v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu. V napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil žalobcovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa vzťahuje aj na oprávnenie vyjadrovať sa k dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Z uvedených dôvodov žiada, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec na opätovné prejednanie okresnému súdu.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p..

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací

súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, keď vyjadrenie odporcu mu bolo doručené až spolu s rozsudkom vo veci samej, neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právneho zástupcu doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania. Navrhovateľ ani právny zástupca navrhovateľa nepodal žiadosť o odročenie pojednávania, ako to tvrdí v odvolaní. Svoju neprítomnosť ani len neospravedlnil.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený rozhodol uznesením č. k. 10NcC/33/2013 zo dňa 30. januára 2013 tak, že zákonná sudkyňa JUDr. Gabriela Brišková nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom krajský súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonnú sudkyňu možno považovať za nestrannú zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo k žiadnym novým skutočnostiam, majúcim vplyv na nestrannosť zákonnej sudkyne. Otázka nestrannosti zákonnej sudkyne bola právoplatne vyriešená, preto nič nebránilo okresnému súdu vec prejednať a rozhodnúť.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa nedotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku žalobcu bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nerozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia v zákonom stanovenej lehote, existenciou prieťahov v konaní. Okresný súd konštatoval neexistenciu nesprávneho úradného postupu, keď konštatoval, že k vydaniu poverenia došlo po uplynutí 1 mesiaca a 16 dní, tvrdenie navrhovateľa o nevydaní poverenia po dobu viac ako 8 mesiacov nebolo pravdivé. Okresný súd konštatoval, že dôvodom bola potreba predloženia listín, a to rozhodcovského spisového materiálu, keď podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Zároveň okresný súd poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Okresný súd zároveň poukázal aj na správanie sa samotného navrhovateľa a tiež na špecifikum prípadu, keď exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý mal okresný súd povinnosť preskúmať z hľadísk ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice 93/13. Dodržanie uvedenej zákonom stanovenej lehoty nemohlo byť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania základných princípov konania.

Navrhovateľ nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia nároku, a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktoré taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.